

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування
відповідальності розробників документації із землеустрою та виконавців
топографо-геодезичних і картографічних робіт
загальнодержавного призначення»

I. Визначення проблеми

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності розробників документації із землеустрою та виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення» (далі – проект постанови) розроблено відповідно до положень частини другої статті 7 Закону України «Про страхування» та положень підпункту 10 пункту 12, пункту 18, підпункту 36 пункту 19 розділу I Закону України від 28 квітня 2021 року № 1423-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин».

Частиною другою статті 7 Закону України «Про страхування» визначено, що для здійснення обов'язкового страхування Кабінет Міністрів України, якщо інше не визначено законом, встановлює порядок та правила його проведення, форми типового договору, особливі умови ліцензування обов'язкового страхування, розміри страхових сум та максимальні розміри страхових тарифів або методика актуарних розрахунків.

Відповідно до положень підпункту 10 пункту 12, пункту 18, підпункту 36 пункту 19 розділу I Закону України від 28 квітня 2021 року № 1423-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» запроваджується обов'язкове страхування відповідальності розробників документації із землеустрою та відповідальності виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення.

Зазначені норми цього Закону відповідно до положень абзацу четвертого частини першої розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» набирають чинності через рік з дня його опублікування (з 26.05.2022).

На сьогодні в Україні відсутні нормативно-правові акти, які регулюють питання порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності розробників документації із землеустрою та виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення.

Запровадження страхування є альтернативою державного контролю (нагляду) у сфері землеустрою.

Враховуючи зазначене, необхідно на законодавчому рівні врегулювати зазначені вище питання.

Відсутність нормативного регулювання, запропонованого проектом постанови, призведе до невиконання вимог чинного законодавства, створить правовий вакуум у сфері земельного законодавства, унеможливить визначення процедури надання гарантій захисту прав замовників документації із землеустрою, замовників топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення та третіх осіб.

Тому на заміну державного нагляду у сфері землеустрою та державного геодезичного нагляду у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності, які нічим не гарантують реального відшкодування збитків постраждалим від неякісного виконання робіт особам, необхідно запровадити обов'язкове страхування відповідальності виконавців робіт перед замовниками та третіми особами за наслідки необережності, недогляду чи професійних помилок, допущених під час складання документації із землеустрою або виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт. Страховим випадком слід вважати пред'явлення виконавцю робіт замовником або третіми особами обґрунтованих претензій з відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок складання документації із землеустрою або виконання топографо-геодезичних робіт. У разі настання страхового випадку страховик здійснює виплату страхового відшкодування в розмірі заподіяної третій особі майнової шкоди, визначеного судовим рішенням, що набрало законної сили, або письмовою вимогою (претензією) третьої особи, визнаною страхувальником та погодженою страховиком. Страхове відшкодування здійснюватиметься страховиком відповідно до договору обов'язкового страхування на підставі судового рішення, що набрало законної сили, або визнаної страхувальником та погодженої страховиком письмової вимоги (претензії) третьої особи.

Прийняття регуляторного акта забезпечить:

виконання вимог чинного законодавства в частині необхідності встановлення такого регулювання;

розвиток ринкового середовища у сфері надання послуг з виконання землевпорядних та топографо-геодезичних робіт загальнодержавного призначення та посилення відповідальності суб'єктів господарювання, виконавців таких робіт, за якість розробленої документації із землеустрою та якість топографо-геодезичних робіт загальнодержавного призначення;

захист інтересів громадян (замовників документації із землеустрою та замовників проведення топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення) шляхом надання їм гарантій для захисту порушених їхніх прав та шляхом забезпечення можливості отримання ними виплати страхового відшкодування в розмірі заподіяної майнової шкоди;

посилення відповідальності суб'єктів господарювання (розробників документації із землеустрою, виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення) перед замовниками за якість розробленої документації та виконані роботи.

Тому прийняття проекту постанови є вкрай важливим і необхідним для забезпечення належного функціонування та розвитку всієї сфери земельних відносин у частині обов'язкового страхування відповідальності розробників документації із землеустрою та виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	так	
Держава		ні
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	так	

II. Цілі державного регулювання

Проект постанови спрямовано на визначення та затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності розробників документації із землеустрою та виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення (далі – Порядок і правила).

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення встановлених цілей

1. Визначення альтернативних способів:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<i>Альтернатива 1</i> Не затверджувати Порядок і правила	Зазначене унеможливить реалізацію положень підпункту 10 пункту 12, пункту 18, підпункту 36 пункту 19 розділу I Закону України від 28 квітня 2021 року № 1423-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин», якими запроваджується обов'язкове страхування відповідальності розробників документації із землеустрою та відповідальності виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення
<i>Альтернатива 2</i> Затвердити Порядок і правила	Реалізація проекту постанови забезпечить встановлення Порядку і правил, які визначають процедуру надання гарантій захисту прав замовників документації із землеустрою, замовників топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення та третіх осіб

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<i>Альтернатива 1</i> Відсутність регулювання	Відсутні	Відсутні У разі неприйняття проекту постанови не буде виконано вимог чинного законодавства, буде створено ризики паралізації розвитку обов'язкового страхування відповідальності розробників документації із землеустрою та відповідальності виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення

<p><i>Альтернатива 2</i> Запровадження нормативно-правового регулювання</p>	<p>Забезпечить можливість реалізації положень частини другої статті 7 Закону України «Про страхування» та положень підпункту 10 пункту 12, пункту 18, підпункту 36 пункту 19 розділу I Закону України від 28 квітня 2021 р. № 1423-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин».</p> <p>Забезпечить розвиток ринкового середовища у сфері надання послуг з виконання землепорядних та топографо-геодезичних робіт загальнодержавного призначення та посилення відповідальності суб'єктів господарювання, виконавців таких робіт, за якість розробленої документації із землеустрою та якість топографо-геодезичних робіт загальнодержавного призначення</p>	<p>Відсутні Реалізація проекту постанови не потребує будь-яких витрат із боку держави</p>
---	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p><i>Альтернатива 1</i> Відсутність регулювання</p>	<p>Відсутні Неприйняття проекту постанови може спричинити обмеження прав громадян (замовників документації із землеустрою та замовників топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення) у разі настання страхового ризику або страхового випадку, які визначаються Порядком і правилами</p>	<p>Відсутні</p>
<p><i>Альтернатива 2</i> Запровадження нормативно-правового регулювання</p>	<p>Забезпечення захисту інтересів громадян (замовників документації із землеустрою та замовників проведення топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення) шляхом надання їм гарантій для захисту порушених їхніх прав та шляхом забезпечення можливості отримання ними виплати</p>	<p>Відсутні Реалізація проекту постанови не потребує будь-яких витрат із боку громадян</p>

	страхового відшкодування в розмірі заподіяної майнової шкоди	
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	–	–	2	2268	2270
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	–	–	0,09	99,91	100

Проект постанови поширюється на всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері розроблення документації із землеустрою та у галузі проведення топографо-геодезичної і картографічної діяльності загальнодержавного призначення.

Відповідно до даних Державного земельного кадастру загальна кількість суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність на землях усіх категорій, становить 2270 суб'єктів.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<i>Альтернатива 1</i> Відсутність регулювання	Відсутні	Можливим є обмеження прав суб'єктів господарювання (розробників документації із землеустрою та/або виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення), упущення вигоди та прямі збитки внаслідок неприйняття проекту постанови
<i>Альтернатива 2</i> Запровадження нормативно-правового регулювання	Забезпечення посилення відповідальності суб'єктів господарювання (розробників документації із землеустрою, виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення) перед замовниками за якість розробленої документації та виконані роботи	Витрати на внесення страхового платежу у повному обсязі в розмірі та у строки, зазначені в договорі обов'язкового страхування

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва)	0
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва)	10 464 700,00 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Кількість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності	Бал результативності	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
<i>Альтернатива 1</i> Відсутність регулювання	0	У разі неприйняття проекту постанови не буде виконано вимог чинного законодавства, буде створено ризики паралізації розвитку обов'язкового страхування відповідальності розробників документації із землеустрою та відповідальності виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення
<i>Альтернатива 2</i> Запровадження нормативно-правового регулювання	4	Реалізація проекту постанови забезпечить гарантії для захисту порушених прав замовників документації із землеустрою, замовників топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення та забезпечить можливість отримання ними виплати страхового відшкодування в розмірі заподіяної майнової шкоди

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<i>Альтернатива 1</i> Відсутність регулювання	Відсутні	Відсутні Як наслідок альтернативи – невиконання вимог чинного законодавства; створення ризиків паралізації розвитку обов'язкового страхування відповідальності розробників документації із землеустрою та відповідальності виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення; можливим є упущення вигоди та прямі збитки внаслідок неприйняття проекту постанови	Суперечить вимогам чинного законодавства, не дасть змоги досягти цілей державного регулювання
<i>Альтернатива 2</i> Запровадження нормативно-правового регулювання	Є кроком у реалізації розвитку ринкового середовища у сфері надання послуг з виконання земельпорядних та топографо-геодезичних робіт загальнодержавного призначення та посилення відповідальності суб'єктів господарювання, виконавців таких робіт, за якість розробленої документації із землеустрою та якість топографо-геодезичних робіт загальнодержавного призначення	Реалізація проекту постанови не має безпосередніх витрат	Дасть змогу повною мірою досягти цілей державного регулювання та розв'язати окреслене коло питань

Рейтинг	Аргумент щодо переваг обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
<i>Альтернатива 1</i> Відсутність регулювання	Суперечить вимогам чинного законодавства, не дасть змоги досягти цілей державного регулювання	X
<i>Альтернатива 2</i> Запровадження нормативно-правового регулювання	Дасть змогу повною мірою досягти цілей державного регулювання та розв'язати окреслене коло питань	Відсутній ризик впливу зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом, що забезпечує розв'язання визначеної проблеми, є прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності розробників документації із землеустрою та виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення».

Реалізація проекту постанови забезпечить встановлення правил і порядку, які визначають процедуру надання гарантій захисту прав замовників документації із землеустрою, замовників топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення та третіх осіб.

Реалізація проекту постанови матиме вплив на розвиток ринкового середовища у сфері надання послуг з виконання землевпорядних та топографо-геодезичних робіт загальнодержавного призначення та полягатиме у посиленні відповідальності суб'єктів господарювання, виконавців таких робіт, за якість розробленої документації із землеустрою та якість топографо-геодезичних робіт загальнодержавного призначення.

Вплив на забезпечення захисту прав та інтересів замовників документації із землеустрою, замовників топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення (далі – замовники) та третіх осіб за умови настання страхового випадку полягатиме у можливості отримання замовниками та/або третіми особами виплати страхового відшкодування в розмірі заподіяної їм майнової шкоди, визначеного судовим рішенням, що набрало законної сили, або письмовою вимогою (претензією).

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акту з боку органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відсутні, оскільки не запроваджуються нові адміністративні збори і платежі.

Бюджетні витрати, що безпосередньо пов'язані з реалізацією акта, відсутні.

М-тест додається.

Реалізація цього проекту акта додаткових витрат з державного бюджету не потребує.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Регуляторний акт має необмежений строк дії.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Основними показниками результативності регуляторного акта є:

1. Надходження коштів до державного бюджету у зв'язку з дією регуляторного акта не передбачається.
2. Кількість суб'єктів господарювання або фізичних осіб, на яких поширюється дія акта, не обмежується.
3. Розміру коштів і кількості часу, що витрачаються суб'єктами господарювання або фізичними особами з основних положень проекту постанови, не передбачено.
4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання або фізичних осіб з основних положень акта – середній.
5. Кількість укладених договорів обов'язкового страхування відповідальності розробників документації із землеустрою.
6. Кількість укладених договорів обов'язкового страхування відповідальності виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення.
7. Кількість скарг/звернень, пов'язаних із дією регуляторного акта.
8. Обсяг отриманих замовниками та/або третіми особами виплат страхового відшкодування в розмірі заподіяної їм майнової шкоди, визначеного судовим рішенням, що набрало законної сили, або письмовою вимогою (претензією).

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через один рік після набрання чинності актом.

Повторне відстеження буде здійснено через два роки після набрання чинності регуляторним актом, у результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення не врегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії акта ці питання буде врегульовано шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження буде здійснюватися раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюватимуться із значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження буде здійснюватися шляхом аналізу статистичної інформації щодо проведення заходів контролю.

Виконавець заходів – Держгеокадастр.

Перший заступник Голови

Анатолій МІРОШНИЧЕНКО

_____ 2021 р.